

УДК 7.012

ВИКОРИСТАННЯ ІЛЮСТРАЦІЙ У СТВОРЕННІ ДИТЯЧОГО ВИДАННЯ

Глюза М.П., студентка, кафедра МСТ, ХНУРЕ,
Табаква І.С., доцент, кафедра МСТ, ХНУРЕ

***Анотація.** Розглянуто вплив дитячої ілюстрації на малят, розкриті особливості оформлення дитячої книги, зокрема ілюстрації, розглянуті вимоги оформлення до дитячих ілюстрацій.*

***Ключові слова:** ДИТЯЧА ІЛЮСТРАЦІЯ, ДИТЯЧЕ ВИДАННЯ, КНИЖКОВА ІЛЮСТРАЦІЯ, КНИЖКОВИЙ ДИЗАЙН, ІЛЮСТРАТИВНИЙ МАТЕРІАЛ.*

Незважаючи на те, що дорослі усі різні, діти – це інша категорія. Для дітей світ – це казка. Тому необхідно, щоб ця казка була гарна та естетична. Особлива увага при створенні дитячої книги полягає в ілюстраціях, у їх стилістиці, оформленні, кольоровості. Картинки не тільки повинні відповідати змісту літератури, а й повинні подобатися юним читачам.

Ілюстрація – це візуалізація, яка доповнює текстовий матеріал поліграфічного виробу: книги, журналу, газети тощо. Ілюстрації використовуються для передачі емоційної атмосфери художнього твору, візуалізації образів головних героїв, а також демонстрації об'єктів у виданнях (ботанічна ілюстрація); відображенні покрокових інструкцій в технічній документації (технічна ілюстрація).

Ілюстрації доповнюють текстовий матеріал у дитячому виданні, вони впливають на дітей так само, як спілкування з батьками. Картинки показують малятам більше, аніж слова та текст. А також гарна ілюстрація дає їм змогу поринути у казковий світ відомих персонажів та зрозуміти сюжет без тексту. Ілюстрації відіграють величезну роль при оформленні дитячого видання. Це те, на що дитина звертає увагу у першу чергу. По-перше, ілюстрації кажуть малятам більше, аніж текст, та це не дивно, бо мало, хто з дітей любить читати, а ось розглядати гарні ілюстрації – інша справа.

Ілюстрації бувають декількох типів, вони можуть займати в книзі відсутню смугу тексту (смугові), половину смуги (полуполосні) або цілий розворот (розворотні). Такі зображення уповільнюють ритм оповіді, припускають зупинку читацького руху по книзі для розглядання. Вони розкривають зміст твору і можуть зображати окремі епізоди, дії персонажів, описові фрагменти.

Принципи оформлення та ілюстрації книг обумовлені перш за все віковими особливостями сприйняття дітей. Для кожного з вікових етапів, які дитина проходить в своєму розвитку, характерні певні особливості засвоєння інформації, які суттєво впливають на дизайн книги, якість ілюстрацій, рішення типових композицій тощо.

Не можна пройти повз характерних ознак предмета: якщо в дитячій книжці потрібно намалювати, наприклад, м'яч, то він зобов'язаний бути круглим, так як це – основна його ознака, для всіх м'ячів загальна. Така загальна ознака є у кожній групі предметів, але, відштовхуючись від них, художник наділяє предмет ще й конкретністю існування в певному середовищі.

Кольорове рішення при оформленні дитячих видань має величезну роль. Кольори повинні бути яскраві та приваблювати око людини. Сьогодні все більше і більше ілюстраторів використовують пастельні відтінки для своїх ілюстрацій. Ніжні відтінки (ніжно-рожевий – ECBCCF, лимонний – FFFABC, ніжно-блакитний – CEE8F6 тощо) приємні для ока, вони можуть заспокоювати нервову систему та дають дитині можливість відпочити. Також дуже багато можна зустріти яскраві неонові відтінки, але вони ускладнюють розуміння не тільки ілюстрації, але й текст. Око дуже швидко втомлюється, тому дитина не в змозі довго читати. Дані відтінки використовують вже для більш дорослою дитини. Між пастельними та яскраво-неоновими кольорами є стандартні кольори, які використовує майже кожен графічний дизайнер та ілюстратор – це кольори кольорового режиму RGB (для електронних носіїв) та CMYK (для друкованих видань).

Специфічною рисою дитячої книжкової графіки є виділення в ілюстрації самого основного, особлива цілісність і чіткість композиції. Загальні закони композиційної побудови виражаються при цьому більш гостро, підкоряючись особливостям дитячого сприйняття, завданням дитячої книги.

Для малечі важливу роль грає не саме стиль ілюстрацій, а як ілюстратор передає повсякденні речі, тому що дитина ще не знає світ. Ілюстрація допомагає розібратися у простих речах. якщо це людина, то вона повинна мати очі, рот, вуха, руки; небо – повинен мати характерні особливості. Але кожна дитина дорослішає, тому для більш дорослої аудиторії малюнок повинен ускладнюватися, повинні з'являтися цікаві ракурси та більш складні сюжети.

В залежності від вікової аудиторії, для якої призначене дитяче видання, відрізняється і стиль оформлення ілюстрація, а також сама передача картинок може бути різною.

Ілюстрація в книзі – це перша зустріч дітей зі світом образотворчого мистецтва. Доповнюючи і поглиблюючи зміст книги, пробуджуючи в дитині ті почуття і емоції, які викликає у нас дійсно художній твір, і, нарешті, збагачуючи і розвиваючи його зорове сприйняття, книжкова ілюстрація виконує естетичну функцію.

Книжкова ілюстрація як особливий вид образотворчого мистецтва має надзвичайний вплив на формування чуттєвого сприйняття світу, розвиває естетичну чутливість у дитини, виражається насамперед у прагненні до прекрасного в усіх його проявах.

Література.

1. ДСТУ 29.6-2002. Видання для дітей. Поліграфічне виконання. Загальні технічні вимоги.
2. Ганкина Є. Дитяча книга сьогодні та вчора. М.: Просвіта. 1988. 311 с.
3. Долбенко Т. Розвиток художнього смаку та кола читання для розширення пізнавальної діяльності дітей // Вісник книжкової палати. 2004. №1. С. 32- 35.
4. Мартинюк М.С. Формування вимог до поліграфічного виконання видань для дітей. // Тези доповідей наук.-техн. Конференції проф.-викл. складу, наук, працівн. і асп. Частина друга. Львів: УАД. 2010. С. 19.